



СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ,
ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОН» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ
УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

47-йил чикими
№ 264 (13.220).

11 НОЯБРЬ
1965 йил

ПАЙШАНБА
Баҳоси 2 тайин.

СОВЕТ ХАЛҚИГА ҚУТЛОВЛАР

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 48 йиллиги муносабати билан ер шарининг ҳамма томонидан Москвага самимий қутловлар елиб турибди. Л. И. Брежнев, А. И. Микоян ва А. Н. Косигин номлига социалистик мамлакатларнинг раҳбарлари: Хитой Халқ Республикасида — Мао Цзэдун, Лю Шао-чун, Чжоу Дэ-чжоу, Эн-лай; Болгарияда — Тодор Живков ва Георгиев Трайков; Венгрияда — Янош Кадар, Иштван Доби ва Дьюла Каллаи; Вьетнам Демократик Республикасида — Хо Ши Мин, Чонг Тинь ва Фам Ван Донг; Германия Демократик Республикасида — Вальтер Ульбрихт, Вилли Штоф, Иоганнес Динкман ва Эрих Корнеус; Корея Халқ Демократик Республикасида — Ким Ир Сен ва Чой Ён Ген; Куба Республикасида — майор Фидель Кастро Рус ва доктор Освальдо Дортикос Торрадо; Монғолия Халқ Республикасида — Ю. Цеденбал ва Ж. Сам-бу; Поляндияда — Владислав Гомулка, Эдвард Охав ва Юзеф Циранкевич; Руминияда — Николое Чаушеску, Киву Стойка ва Йон Георге Маурер; Чехословакияда — Антонин Новотный, Богуслав Яштовичка ва Йозеф Ленарц; Югославияда — Йосип Броз Тито, Петар Станболлич табрик телеграммалари юборди.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 48 йиллиги муносабати билан қуйидагилар табрик телеграммалари юборди: Гана Республикасининг президенти Кваме Нкрума, Гана президенти Ахмед Секу Туре, Хиндистон президенти С. Радхаршан, Хиндистон бш министри Лал Бахадур Шастри, Япония императори Хирохито, Покистон президенти Муҳаммад Айюбхон, Афғонистон подшоҳи Муҳаммад Зоҳиршоҳ, Афғонистон бш министри Муҳаммад Хусейн Мейвандвал, Бирлашган Араб Республикасининг президенти Жамол Абдил Носир, Бирлашган Араб Республикасининг бш министри Закарий Моҳиддин, Эрон шаҳаншоҳи Муҳаммад Ризо Паҳлавий, Италия Республикасининг президенти Жузеппе Сарагат, Америка Қўшма Штатларининг президенти Линдон Б. Джонсон, Туркия президенти Жамол Гурсел, Франция президенти Шарль де Голль, Германия Федератив Республикасининг президенти Генрих Lübke, Мали Республикасининг президенти Модибо Кейта, Финляндия президенти Урхо Кекконен, Финляндия бш мин.

ХОРАЗМ ЧОРВАДОРЛАРИНИНГ ЮТУҒИ

УЎТАНЧ («Совет Ўзбекистони» муҳбири) Хоразм область чорвадорлари КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларини амалга ошира бориб, гўшт сотиш йиллик планини муддатдан олдин бажарибди. Давлатга 7800 тонна ўрнига 7815 тонна гўшт сотилди. Шовот, Янгиярқаб ва Хива районларининг чорвадорлари гўшт тайёрлашда яхши кўрсаткичларга эришди.

Ф. ЗОХИДОВ.

ОНА ЕР САХОВАТИ

Уфқларни ёриб қирган поёни йўл пахтазорларда, қуёшга бағрийин тутатган катта хирмонларда, бунглар осмонни ўпган пахта пунктлари атрофида — ҳамма-ҳамма жойда меҳнат авжида. Ёшлар, қарибди ҳаммада бир фикр, ҳаммада бир ўй: чанокларда ёниб турган дурдоналар она юрт ҳазинасига теяроқ бориб етсин, деган зўр исек. Пайкал оралаб боришми: ҳосилининг таги мул ҳали, қулиб турган чанокларнинг ҳисоби йўқдек, қўсқалар мўлғилидан ўзгалар ерга таъзим қилиб, бош эгиб турибди. Хирмонда иш қилиб кетибди. Қўл-қўлга тегмайди. Чапдаст йигитлар прищета олтин ортади, отахонлар панша-ча билан пахта ағаришди. Биланлар баулават, мускуллар пилган, офтобда қорайган юзлар тер қуюлади.

— Хорман, хирмонга бара-ка, отахон!

ЛАВХА

Отахон паншаҳага суяниб қаддини ростлайди: — Урингизга барака, ўғлим. — Қайси бригаданинг хирмони бўй? — Абдуфаттоҳ, туш, сени сўрашпти. — Принц устид пахта жойлаётган киши бригадир Абдуфаттоҳ Уринов экан. У принцдан тушиб биз билан сўрашгач. — Куч етишмай турибди, — деб қўйди. Абдуфаттоҳ акани ёз палласида гўза парварини авжига чиқарибди ҳам кўрган экан. Сер-ташчи, бегоҳат эди ўшанда у. Сўзи билан иши бир экан унинг. Маана, гектаридан пайда-да 26 центнер ўрнига 33 центнердан ҳосил йиғиб олибди. Ўзи айтгандек, ҳали ҳосил

мўл. Яна 5-6 центнердан йиғиб олишмоқчи. «Ганнофод» совхозда Уриновдек миришқор, табирдор бригада бошлиқлари кўп. Совхозга келган киши Чўтбой Темиров даласига ўтмасдан кетол-майди. Бу азамат ҳам бир маҳаллари чўкиб қолган бригадани қолоқидан олиб чиқибди, ҳосилдорлигини салкам 40 центнерга етказибди. Таннарих арзон, сифат соз. — Одамлар ишла қаттиқ ёпишибди. — шавқ билан деди бригадир. — Планини неча кунда бажардингиз? — 21 кунда ўринлатдик. — Ҳа, чиндан ҳам район дала-ларида катта сафарбарлик, кўтаринкилик ҳукмрон экан. Бу йил планини, 20-21 иш кунидан бажариб қўйган бригадалар, бўлимлар кўп бўлди. Жданов номли совхознинг ерлари «Қўноқ» совхозининг ерлари билан туташ, пайкаллар

пайкалларга елкадош. Бу йил совхоз ҳосилдорлигини оширишда, арзон пахта етиштириш, те-риш машиналарига кенг йўл очишда мусобақачиликни, «Қўноқ» совхозини ўтган йил бир кун бўлса ҳам маргата олдин етган экан. Жданов номли совхоз бу йил рапортин олдин топширди. — Ўтган йил неча центнердан берган оқиларингиз? — сўраймиз Алишон Пайтамовдан. — Салкам 30 центнердан. — Бу йил? — Бу йил 30 центнердан оширмиш. Совхоз қаддини тутиб олган, бакулават хўжалиқлардан. Бу ерда гектаридан 35-40 центнердан хирмон қўтариш учун бел-лашайган миришқор бригадалар, масумда 15-20 тонна дур-териб, Ватанга армузон этган Жўрахов Тўйчиева, Сайдинисо Халидовалардек чевар термичи-лар бор. Юнусали Иброҳимов илгор бригадир, моҳир меҳнаткор. Дала-ларида бўлсангиз ишининг сўратини, саранжом-сарништа-лигини кўриб қойиб қолсангиз, 72 гектарга пахта экиб, ҳосил-нинг 150 тоннасини машинада ўзи териб олибди. Шу кунгача

у гектаридан 35 центнердан пахта топширган. Яна 5 цент-нердан топшириш учун астой-дил ишга киришибди. — Пахтанинг таннарих қан-дай бўлган? — сўраймиз бри-гадирдан. — Ўтган йил бир центнер учун 17 сўм сарфлаган экан. Бу йил 15 сўмдан ортиқ сарф бўлмайди. Юнусали ана чўта-гайларда пахта қўтариб қара-лаб қўлди. — универсални бо-хула қоптирмадик, иш сифати-ни қаттиқ назорат қилдик, ҳо-силимиз мана юқори бўлди. Таннарихнинг шўлар белгилайди-кан. Кеч ыра бошлади. «Оқ ол-тин»лар навроз-навроз бўлиб пунктлар томон оқиб келипти. Раймон секретари Мўминжон ака Муҳиддинов пахта пункт-лида учратди. Ўл-ўлақай сўхбатлашиб идорасига бордик. У ўйчан, ҳаёли паршон қўри-нади. Қўзлари уйғутга тортиб борипти. Аммо ўзини тегин, бардам тутали. Сўзлари олдий, мулоҳазалари дехқончасига со-да. У районнинг ипидан игна-сига билади. Қайси ерга қан-чун чигит ташланган, биринчи сул нечачин қислода қўриган, қайси термичи бутун неча ки-

лограмм пахта терди — ҳамма-ҳаммаси ёдида. — Ғалабалар билан табрик-лаган келдик, — деймиз тап-орисиди. Мўминжон ака хижолатомуз қулади. — Ҳали жиндек эрта эмас-мики? — Районда мақтовга лойиқ ишлар бўляпти-ку! — Рост, мақтанчон армуг-лик йигитларингиз, қизларингиз бор. Ўшаларнинг меҳнати туфай-ли планини ҳам тўзлардик, маж-буриятини ҳам ортиги билан адо этганимиз. Мўминжон аканинг секретари бўлиб келганига уч йил бўлди. Район сурункасига 10-12 йил-дан буён орқада қолдиб, ҳосил-дорлик пайсиди кетган экан. Тан-нарих қиммат, даромад паст, қўлга тегадиган пулнинг тайи-ни ҳам бўлмас экан. Ишлар бошчада ташкил қи-линиди. Одамларга ишчи блз-дирилди. Уларга эътибор қу-чайтирилди. Мана бугун дала-ларда гурур, ифтихор. Районда 1962 йили 16,6 центнердан ҳо-сил олинганди. Бу йил 25 цент-нердан хирмон қўтарилибди. 1962 йил пахтадан 10 миллион сўм даромад олинган экан. Бу йил салкам 20 миллион сўм бўляпти. Мана шуларнинг ҳам-масида Мўминжон Муҳиддинов-нинг оз бўлсада ҳиссаси бор. Аммо у мақтангани, мақтанган-ни ёқтирмайди. Ўзгаларни қў-таришти, ўзгаларни тақдирлаш-ни хуш кўради. Ҳа, район пахтакорлари на-та навроз йўлга тушиб олган-лар. Бу йўлда уларга зафар ҳаммиша ёр бўлсин.

А. НАБИХУЖАЕВ,
Х. ТУХТАБОВ,
М. МАНСУРОВ,
Ўзбекистон райони.

А. Н. КОСИГИН ЧИЛИ ПАРЛАМЕНТ АЪЗОЛАРИНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

СССР Министрлар Советининг Ранси А. Н. Косигин 9 ноябрда Кремлда СССР Олий Советининг тақлифига биноан Совет Иттифоқи-да меҳмон бўлиб турган Чили миллий конгресси делегациясини қабул қилди. Делегацияда депутат-лар палатасининг Ранси Эухенио Бальестерос бошлиқ қўмоқда. А. Н. Косигин ва Чили парла-мент аъзолари ўртасида дўстона сўхбат бўлиб ўтди. (ТАСС).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ДОҒИСТОН АВТОНОМ СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИНН ЛЕНИН ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Халқ хўжалигини ривожлантиришда эришган му-ваффақиятлари учун Доғистон Автоном Совет Соци-алистик Республикаси Ленин ордени билан мукофотлан-син.

СССР Олий Совети Президиумининг Ранси А. МИКОЯН.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1965 йил 9 ноябр.

НУРОТА ЧОРВАДОРЛАРИ ТАШАВБУСИ

Ўзбекистон КП Марказий Комитетида

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нурота райони чорвадорларининг КПСС XXIII съезди шарафига социалистик мусо-бақани кенг қулоқ ейдириб, чорва молларининг тўқ ва иссиқ қиш-ловини таъминлаш, моллар туғини тўла сақлаб қолш, подларини тўлдирш, 1966 йилда моллар маҳсулдорлигини ошириш юзасидан бошлаган ватанпарварлик ташаббусини маълумлади. Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрининг, область ва район партия комитетларига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область ва район иқроия комитетларига Нурота райони чорвадорлари ташаббусига қўшилиб, чорва моллар қишловини му-ваффақиятли ўтказиш, подларини тўлдиршда юксак кўрсаткичларга эришиш, 1966 йилда чорва моллар маҳсулдорлигини энда ошириш мақсадда чорвадорлар ўртасида социалистик мусобақани кенг авж олдириб юбориш, қабул қилинган мажбуриятларнинг сўзсиз бажари-лишини таъминлашда хўжалиқларга зарур ёрдам кўрсатиш топ-ширилди. Республикка, область ва район газеталари редакцияларига, Ўзе-бекистон ССР Министрлар Советининг радиошитириш ва теледее-ние Давлат комитетига чорвадорлар ўртасида бошланган социали-стик мусобақа натижаларини системали равишда ёритиб бориш топ-ширилди.

Биз, Нурота райони совхозла-рининг ишчилари, мутахассисла-рини ҳамда барча меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети март Пленуми тарихий қарорларини турмушга табиқ этиш учун ку-рашиб, етти йилликнинг ҳал қи-лувчи босқичида моллар туғини ва чорвачилик маҳсулотини етиштиришни қўлайитириш соҳа-сида бирмунча муваффақиятларни қўлга киритдик. Район хўжалиқ-лари давлатга гўшт, сўт, жун, ту-хум ҳамда қоракўл тери топши-риш йиллик планларини муддат-дан илгари бажарибди. Район чорвадорлари моллар туғини қўлайитириш соҳасида ях-ши натижаларга эришди. Рай-он бўйича ҳар 100 совиқдан мажбуриятда кўзда тутилган 120 ўрнига ўрта ҳисобда 137,7 тадан қўзи олинди. Насл учун қўзи қол-дириш топширини ҳам ошиғи би-лан адо этилди. Совхоз ишлаб чиқаришининг илгор кишилари, дондор чорва-

дорлар учритиш кампаниясини уюшқоқлик билан ўтказдилар, чорва моллар қишловини яхши таъминлаб, катта муваффақият-ларга эришди. Масалан, Ленин номи совхоз меҳнаткашлари 1965 йилда ҳар 100 совиқдан 145,9 тадан қўзи олдилар, моллар туғини тўла сақлаб қолдилар. Қўзониқлар ҳар 100 совиқ қи-собиға 145,8 тадан, «Нурота» со-вхоз чорвадорлари эса — 140,7 тадан соғом қўзи олдилар. «Ўзгон» совхозининг Охунбо-бова номи бўлими чўпонлари ҳар 100 совиқдан 158,8 тадан қўзи олинганга эришди. Ленин номи совхозининг туртинчи, «Нурота» совхозининг учинчи бў-лимида яхши кўрсаткичларга эришди. Район чорвадорлари ўртасида бошланган социалистик мусобақа-да 1-қўшробот совхозининг та-ниқли чўпони Мамадбег Шоси-мов биринчиликти эгаллади. У

ҳар 100 совиқдан 202 тадан қў-зи олди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Аалибек Умаров, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Тур-суной Азиева, Норбой Эргашев, Чили Хўжакулов, Ортиқ Дўстма-тов, Жарлақаб Оминов ва бошқа чўпонлар юксак кўрсаткичларга эришди. Қўлга киритилган муваффақи-ятлар район чорвадорларини қишлоқ хўжалик ишлаб чиқари-шини энда юксалтириш, маҳсу-лот таннарихини тагин ҳам қамай-тириш учун курашни қўлайитири-ш сафарбар этмоқда. Биз Нурота райониинг меҳнат-кашлари КПСС XXIII съезди ша-рафига социалистик мусобақага қўшилиб, 1966 йил учун қўйдаги мажбуриятларини олашди: Чорва молларининг тўқ ва ис-сиқ қишловини таъминлаш, маҳ-сулдорлигини қамайтириш ва молларнинг нобуд бўлишига йўл қўймаймиз. Райондаги барча хўжалиқларда молларни қиш шариотида асрош учун ҳар томонлама маъмулий таъйиғарлик қўрилди. Йилнинг қуруқ келишига қарамадан, рай-он чорвадорлари пландаги 40750 қўзига 41021 тонна хашак жам-гардилар. Бундан ташқари ўтган йилдан қолган 21000 тонна хашак турбди. Қўйларга хашак майя-ланиб, тайёрлаб берилди. Барча чорвачилик биналари ўз вақтида ремонтдан чиқарилди. Қўйлари қиш-кировли кунлар олдиндан ҳайдаб божиш ва қиш шариотида ҳам яловларда бо-қишга алоҳида эътибор берил-ди. Об-ҳаво шариотини қараб, яловлар танланди ва улардан фойдаланилади. Қўйлар қишда

мавсумини намунали ва сифатли ўтказиш, чорва қишловини пухта уюштириш ҳамда 1966 йил Бахо-рида қўзилатишни яхши ўтказиш мажбуриятини олашди. Келгуси йил ҳар 100 совиқдан 115 тадан қўзи, ҳар қўйдан 3,2 килограммдан жун қирқиб олашди. Қоракўл териларининг 80 процентини давлатга биринчи сорта топширамиз. Гўшта топ-шириладиган ҳар беш қўйнинг ти-рик вазни ҳақида 42 килограмм бўлишига эришамиз. Шу жумла-дан хўжалиқлар бўйича: Ленин номи, «Ўзгон», «Нуро-та», «Қизилча» совхозларида ҳар 100 совиқдан 120 тадан қўзи ва ҳар бир қўйдан 3,2 килограммдан жун қирқиб олинишига эришамиз. 1-«Қўшробот» ҳамда 2-«Қўшро-бот» совхозларида ҳар 100 совиқ, ҳар қўй ҳисобиға 3,2 килограмм-дан жун топширамиз. Райондаги барча хўжалиқларда КПСС XXIII съезди шарафига қабул қилинган социалистик мажбурият-ларни муваффақиятли бажариш учун социалистик мусобақа қи-тин тус олди. Мусобақа натижа-ли ҳар бир ойда қўйларнинг бери-лиди, уларнинг таъбирис ишлаб чи-қаришга кенг юрти этилиди. Биз қабул қилган мажбурият-лар юксак бўлсада, реалдир. Биз ана шу мажбуриятларимизни му-ваффақиятли бажариш учун бу-тун кучимизни, таъжиба ва билг-имизни аямаямиз, янги резерва-ларни ва имкониятларни қидириб топиб, улардан оқилона фойдала-наемиз. БУ МАЖБУРИЯТЛАРНИ РАЙОН ЧОРВАДОРЛАРИНИНГ ЙИҒИ-ЛИШИДА МУҲОКАМА ЭТИ-ЛИБ ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН.

1966 ЙИЛ ҲИСОБИГА

«Узэлектромонтаж» трестининг меҳнат ахли резервлардан самарали фойдаланиш натижасида етти йиллик маррасини бариқат эгаллади. 1958 йилдан буён қиш-лиш-монат ишлари таннарихини арзонлаштириш йўли билан 11 миллион сўмдан ортиқ фойда қу-рилди. 2400 дан ортиқ электр таъ-симиш подстанциялари фойдала-нишга топширилди. Ж. ОДИЛИЯ.

«Узэлектромонтаж» трестининг меҳнат ахли резервлардан самарали фойдаланиш натижасида етти йиллик маррасини бариқат эгаллади. 1958 йилдан буён қиш-лиш-монат ишлари таннарихини арзонлаштириш йўли билан 11 миллион сўмдан ортиқ фойда қу-рилди. 2400 дан ортиқ электр таъ-симиш подстанциялари фойдала-нишга топширилди. Ж. ОДИЛИЯ.

Ташола пахта тозалаш заводи-нинг меҳнаткашлари ҳам шу не-ча-қунадада 1966 йил ҳисобиға маҳсулот ишлаб чиқарибди. Етти йиллик планини муддатдан илгари адо этган завод азаматла-рини илг охиригача планга қўши-ма 7000 тонна тола ва 530 тонна момиқ ишлаб чиқаришга аҳд қил-ди. М. ДАДАНОВ,
М. КАМОЛОВ.

БАЙРАМИНГ МУБОРАК, ЖОНАЖОН МИЛИЦИЯ!

Яхши традицияга кўра, Ўзбекистон меҳнаткашлари жонажон милиция туғилган кунини йилнинг кенг нишонлади. Улар халқ манфаат-ларини айираллик билан қўриқлаб, фахри ва оғир вақтда турган ўз-ларининг содин дўстларини зўр са-мимият билан музобарабд ишди. Совет милицияси қўлга бағишлаб 10 ноябрда Тошкентдаги Навоий но-ми Ўзбек дағлат опера ва балет те-атрида тантанали Йилнинг Ўткази-ди. Йилнинг милиция ҳодимлари ва уларнинг ақини қўмоқдошлари бўлган халқ дружиначиларидан таш-қари, ишлаб чиқариш новаторлари, фан ва маданият арбоблари, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг раҳбарлари ҳам қатнашди. КПСС ленинчи Марказий Комите-тининг Президиуми давоман қарас-лаб билан йилнинг фахрий пре-зиденти қилинди. Турли ташкилотлар меҳнаткашлар коллективларининг аъзолари ўз ишларида милиция ҳодимларини шонли сана билан чин юрдадан қў-лаб, уларнинг бундай бўлиши иш-ларида муваффақият тилади. Йил-лишда Ўзбекистон ССР мамоат тар-тибни сайлаш министри Х. Х. Яхёев сўзга чинди. (ЎТАГ).

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОН»ДА БОСИЛГАНДАН КЕЙИН

«ПИЛЛА ВА ИПАК»

«Совет Ўзбекистони» газетасининг 14 октябрь сонида босилган «Пилла ва ипак» сарлавхали таъниқий мақо-ла Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрининг область ишчилоқ хў-жалик бошқармаси бошлиқини, рес-публика пиллачилик мутахассисла-рини ширинда ўтказилган коллежисда муҳоаза қилибди, унда келтири-ган фанлар тўғри деб топилди. Коллежия республика пиллачилик бошқармаси ва область пиллачилик бошқармалари раҳбарларини таъи-борини ююридаги сарлавхали эъти-бори мақолада келтирилган камчили-ларни бартараф этиш ва пиллачин-сифатини яхшилашга қаратди. Республика пиллачилик бошқарма-сини, унинг жоилардаги органларига, Қорақалпоғистон АССР Қишлоқ хў-жалик министрининг, область ва район қишлоқ хўжалик бошқармаларига «Пилла ва ипак» сарлавхали таъни-қий мақолали ишлаб чиқариш кен-гаширида муҳоаза қилиш, қайд қилинган нуқсонларни тугатишга қаратилган тадбирлар белгилашни топ-ширди. Республика ипакчилик бошқарма-си ва Ипакчилик илкий текшириш институтига бир ой муддат ичнда колхоз ва совхозларда саннат талаб-ларига жавоб берадиган ююри маҳ-сули пилла қурти насилни қўлай-тириш қаратилган тадбирлар ишлаб чиқиш ва министрлик тасдиғига таъ-дим этишни топширди.

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

Ўзбекистон КП Марказий Комитети 1965 йил 27 — 28 ноябрда пахтакорлар байрами — «Пахта байрами»ни ўтказишга қарор қилди ва бундан кейин бу байрамни ҳар йили ноябрь ойининг сўнги ақшанбасида ўтказишни белгилади. «Пахта байрами» кунларида колхоз ва совхозларда колхозчилар, совхозларнинг

«ПАХТА БАЙРАМИ» ҲАҚИДА

ишчилари, кишлоқ хўжалик ва суа хўжали-ги мутахассисларининг тантанали йиғилиш-ларини ўтказиш ва унда қишлоқ хўжали-гига янун яшаш, бадий ҳавасорлик коллек-тивлари аъзоларининг концертларини таъи-ниш этиш, кинофильмлар кўрсатиш ва спорт мусобақалари ўтказиш назарда тутилди. «Пахта байрамига» таъйиғарлини кў-ришни кишлоқ меҳнаткашларининг пах-та ва бошна экинлар ҳосилини йиғиб-териб олишни тугаллаш, ериш шўғорлаш, барча кузги ишлари ишларни амалга оши-риш ва чорва моллар қишловига маъмулаи таъйиғарлини кўриш соҳасидаги меҳнат ан-тивлигини сўсайтирмаган ҳолда олиб бориш зарур. Область ва район партия комитетларига,

ФАН НАМОЯНДАЛАРИ

ЎТТИЗ МИНГ УМР

Хайри ишга қўл уриб, бирор кишининг оғирини енгил, мушкулни осон этиб, унинг хоҳарисидан секинчи, лабидида табассумни кўриш инсон учун олий мукофот эмасми? Унинг дарига малҳам бўлиб, ҳаётга қайтариб — умрига умр улаган одам эса инсонлар қалбига ўзига мангу ҳайкал яратди! Ҳа, инсон — яхшиликни умрбод унутмайди. Яхшиликнинг эса чеки йў...

студентлар билан амалий машғулот ўтказибди. Уша воқеадан буён 35 йил ўтди. Халқимиз саломатлиги йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилган аспирант йигит бугун таниқли профессор. Стол устидаги янги келган бир тўда хатларни қўздан чиқариб, профессорга қаради. Унинг кўзларида ўша йигитлик шижоати, ғайрати. «Ҳаёт соқлари оқарган, манглидай элар...»

беъзан йўқлаб туришди. — деди Карим Ҳожиёвич. Хатлар турли томонлардан келди: Ўзбекистон районларидан, Тожикистон, Қозғокистон, ҳатто Сибирдан... Уларни турли ёшдаги, турли касбдаги кишилар ёзишган. Мақтубларни синчиқлаб ўқисангиз, улар учун умумий бўлган ўхшашликни топиш қийин эмас. Булар дил сатрларидир: «Хурматли Карим Ҳожиёвич! Кишиларга ҳаёт бахш этуви қўлларингиз дард қўрмасин! Умрингиз боқий бўлсин!»

Дунёда одам эггалла олмайди, ган касб йўқ. Лекин, машаққатли бир санъат борки, унинг соҳиб бўлиш ҳақиқа ҳам масиб бўлавермайди. Бу кишиларнинг юрагини абад этди, кўпчилигининг, эл-юртнинг меҳр-муҳаббатини қозонишди. Бунинг учун одам ҳар қандай машаққатдан сира чўчима, заҳарлардан тангмай қамолат сари тинмай олга юриб, ҳаётнинг нече доғларидан ўтмоғи керак. Профессорнинг ҳаёт йўли ана шундай.

— Иштиро сизларда. Қаерда фойда кўпроқ тегса, шу ерга боравераман, — деди хирург. Уни Термизга юборишди. Карим Ҳожиёвичнинг катта ҳаёт қучоғи ҳузаётгаги ёру-биродарлари, касбдошлари орасида устози профессор М. С. Астров ҳам бор эди.

— Ушм, — деди у йигитнинг елкасидан қучиб, — сен ўқиб, медицина касбини ўрганиб, холос. Энди ҳунарни санъатга айлантиргин.

Карим Ҳожиёвич сармашсу, сарҳарат олин, моҳир хирург бўлиш билан бирла, ақоиб устоз ҳамдир. Унинг шогирдларидан бири — медицина фанлари кандидати Аҳмад Саидов ҳам бу билан суҳбатда ўз устози ҳақида фойдаланиб гапирди.

ШОИР ХОРАЗМИЙНИНГ ЯНГИ ТОПИЛГАН ШЕЪРИ ҲАҚИДА

Ўзбек классик адабиётининг йиринч намоёндаларидан бири — XIV асрда яшаб, инқод қилган шоир Хоразмийнинг ҳозиргача биз «Муҳаббатнома» асаринингча билар эдик. Бу дostonдан ташқари шоирнинг кўп ғазаллар ёганлиги ҳақида маълумотлар бўлса ҳам ҳозиргача бу ғазаллардан бирортаси топилмаган эди. Адабиётимизда тарихи бўйича олиб борилаётган илмий тадқиқот ишлари нотижасида янгида Хоразмийнинг бир шеъри топилиди.

Хоразмийнинг бу шеъри ҳозирда Голландиянинг Лейден университети кутубхонасида сақланмоқда. XIV асрда, яъни шоир Хоразмий билан бир асрда яшаб, инқод этган ўзбек шоири Сайфий Сароий «Гулистон» асарининг сўнгги саҳифаларида Мавлоно Исохон, Мавлоно Қозим Мухсин, Мавлоно Умар, Аҳмадхўжа эл Басрий, Абдулмалик Тугулкиш Хусан угли каби шоирларнинг ғазаллари билан бир қаторда ана шу шеър ҳам берилган.

Бу шеър 9 байт — 13 исрадан иборат бўлиб, арузнинг «музоаран бахрий ахрабий макбуз» вази билан «мафъулу филъатун, мафъулу филъан» ўлчоғида ёзилган. Шеърда асосан ҳаёт ғузалини тасвиф этилади. Бу ниҳоятдан уни «вазифий шеър» деса бўлади. Шоир Хоразмий шеърини шундай қили роийи ўқшатишлари, сифатлашлари билан беэаган. Бу ҳолат шоир баъдий маҳорати, нинг нақадар юксак бўлганлигидан далолат беради. Шунингдек, ғазалининг тили ўша давр ҳалқ тилига мувофиқлиги билан ўзбек тилининг қадимги баърий сифатига катта қиймматта эгадир. Ғазалининг сўнги байти ширинлик келмакдаги ўз нафр қиймматига берган ҳақнинг баҳоси билан ҳаракатлери. Бу ғазалини биз «Муҳаббатнома» да ҳам, бошқа адабий манбаларда ҳам учратамиз.

Адабиётшуносларимиз ва шеър мухлислари таништириш мақсадида қуйида шу ғазали Сайфий Сароий «Гулистон»нинг фотида кўрсатилган асарида кўришимиз. Сўнгги байтда ҳақнинг ўзи ойнаган ари. Тун нафасига урдн. Қўёнинг шуюндн 9т.

Бўлди анинг насини билан кўк минжари, Кочти ҳабаб черини(3) адам қалъаси таба, Чинти эса ўфқ қиндин субҳ ханжари. Анно(4)си кўк юфнинг ошти кичкинчи боа,

Юлдуз туюри барнаси турди арн-барн. Дарёга чўкти ой садафет, кўринмас уш. Соқилга тушти зухрау, уш тилда муштари. Соқий, қадаҳни сун, даги қилди равакн ним,

Бўлди равакн кўк уза Хуриш соғари. Ишрат билан наҳонни йигитлида кўк нечир, Ким ҳеч кишига қилмади бу бевафо юри.

Дунё сенга қолуру, Сулаймонга қолмади. Ушим, анга муҳсаҳар эди деув ҳам парн. Хоразмийнинг агар тани тупроқ бўлса ҳам,

Отин тирн тутар бу жаҳон ичра суларн. Назрула Даврон, УзССР Фанлар академияси А. С. Пушкин номи Тил ва адабиёт институтининг илмий ходими.

1) Шуо — нур, шўла. 2) Минжар — румол, ёпинч. 3) Ҳабаб черин — тун қўшини. 4) Анно — кўш. Бу ўринда кўш маъносиди.



САМАРҚАНД ТРИКО-ТАЖ ФАБРИКАСИНING ХИЗМАТЧИСИ Н. А. БЕЛОВА

натбуот тарқатиш ишларини намунали йўлга қўйди. Унинг ташаббуси билан Корхонанинг барча ишчи-хизматчилари газета-журналларга бара-вонт бўна буюришди. Су-ратдан Н. А. Белова ме-ханика цехининг флора-ри М. Хўнаев ва фабрика-хизматчи Т. Бахромова-ларнинг ғазалларга ға-зилганликлари ҳақидаги ҳужжатларнинг расмий-лаштирилди.

А. Кузьменко фотоси. (ЎТАГ фотехроникаси).

САМАРҚАНД ТРИКО-ТАЖ ФАБРИКАСИНING ХИЗМАТЧИСИ Н. А. БЕЛОВА

натбуот тарқатиш ишларини намунали йўлга қўйди. Унинг ташаббуси билан Корхонанинг барча ишчи-хизматчилари газета-журналларга бара-вонт бўна буюришди. Су-ратдан Н. А. Белова ме-ханика цехининг флора-ри М. Хўнаев ва фабрика-хизматчи Т. Бахромова-ларнинг ғазалларга ға-зилганликлари ҳақидаги ҳужжатларнинг расмий-лаштирилди.

А. Кузьменко фотоси. (ЎТАГ фотехроникаси).

СИРДАРЕ ЯНГИЛИКЛАРИ

31 ТА МЕДИК Янгигер шаҳрида очилган медицина ҳамширлари тайёрлаш курсининг 31 хотин-қиз битириб чиқди. Улар ишлаш учун «Голдентеистрой» хўжаликларига жўнаб кетдилар.

МУХБИРЛАР

Университети Гулистон шаҳрида ишчи ва қишлоқ мухбирлари университети очилди. Университетда машғулот ойда икки марта ўтказилади.

КЕЧКИ ТЕХНИКУМ

«Мирзачулсовхозстрой» трести қошида кечки курилиш техникуми очилди. Техникум ўрта маълумотли техник кадрлар тайёрлайди.

РАВОН ЙЎЛ

Гулистон райони билан «Партия XXII съезди» колхозини боғловчи йўлга асфальт ётқизилди.

С. НОРДОВ, У. САДОВЕВ.

САМАРҚАНД ТРИКО-ТАЖ ФАБРИКАСИНING ХИЗМАТЧИСИ Н. А. БЕЛОВА

натбуот тарқатиш ишларини намунали йўлга қўйди. Унинг ташаббуси билан Корхонанинг барча ишчи-хизматчилари газета-журналларга бара-вонт бўна буюришди. Су-ратдан Н. А. Белова ме-ханика цехининг флора-ри М. Хўнаев ва фабрика-хизматчи Т. Бахромова-ларнинг ғазалларга ға-зилганликлари ҳақидаги ҳужжатларнинг расмий-лаштирилди.

А. Кузьменко фотоси. (ЎТАГ фотехроникаси).

САМАРҚАНД ТРИКО-ТАЖ ФАБРИКАСИНING ХИЗМАТЧИСИ Н. А. БЕЛОВА

натбуот тарқатиш ишларини намунали йўлга қўйди. Унинг ташаббуси билан Корхонанинг барча ишчи-хизматчилари газета-журналларга бара-вонт бўна буюришди. Су-ратдан Н. А. Белова ме-ханика цехининг флора-ри М. Хўнаев ва фабрика-хизматчи Т. Бахромова-ларнинг ғазалларга ға-зилганликлари ҳақидаги ҳужжатларнинг расмий-лаштирилди.

А. Кузьменко фотоси. (ЎТАГ фотехроникаси).

САМАРҚАНД ТРИКО-ТАЖ ФАБРИКАСИНING ХИЗМАТЧИСИ Н. А. БЕЛОВА

натбуот тарқатиш ишларини намунали йўлга қўйди. Унинг ташаббуси билан Корхонанинг барча ишчи-хизматчилари газета-журналларга бара-вонт бўна буюришди. Су-ратдан Н. А. Белова ме-ханика цехининг флора-ри М. Хўнаев ва фабрика-хизматчи Т. Бахромова-ларнинг ғазалларга ға-зилганликлари ҳақидаги ҳужжатларнинг расмий-лаштирилди.

А. Кузьменко фотоси. (ЎТАГ фотехроникаси).

Моддий рабағатлантириш системасини тўғри қурабдиш — ҳудуддаги кучларни ишга солиш дeмaкдир, бу эса ишчилар, инжонер-техник, ҳодимларнинг, бутун корхона коллективининг ташаббускорлигини ривожлантириш учун шарт-шароит яратиш дeмaкдир. Моддий жиҳатдан рабағатлантириш принциплари фойдаланиш ҳўналигини социалистик неғизда юртишнинг афлбeси, социалистик эво. номонанинг объектив қонунларидир.

Моддий рабағатлантириш системасини қўлланш вақтида ҳар бир ҳодон, корхона коллектив ва бутун жаҳоннинг манфаатлари бир-бири билан узвий сурабда боғланиб кетишига, бир мақсадни қўлаб ҳаракат қилишига эришиш айлнйса мумкин. Бу эса иқтисодий сибeблaннинг энг мураккаб масалаларидан бири сачалади.

Чунончи, кейинги йилларда маҳсулотнинг сифатини ошириш масалалари биринчи ўринга қўйилиб келди. Иқтисодий жиҳатдан рабағатлантиришнинг илгари вужудга келган системаси асосан, маъдор жиҳатдан эришилган натижага учун рабағатлантиришга мўлжалланган бўлиб, янги шароитларга мос келмай қолди. Жамят юқори сифатли маҳсулотларга мўлҳож бўлсада, корхона маҳсулот танларини пaсaйитирилганлигидан қараб рабағатлантириш кeлaтaнлигидан юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришдан манфаатдор бўлмай қолган эди. Энг юқори сифатли буюмлар ишлаб чиқариш қўшмача ҳаракатлар талаб қилди.

Иқтисодий жиҳатдан рабағатлантиришнинг янги системаси ана шу қарама-қаршиликларни бaртaрaф қилди. Корхона ўз ҳодимларини моддий жиҳатдан рабағатлантириш учун зарур маблағлар манбага эга бўлади. Бу манба эса иш ҳақи фондида боғлиқ бўлмайди. Шу мақсадда олинатган фойданинг аваллтига наранда анча кўпроқ қисми корхонанинг ўз иштироқидо қолдирилади. Илгари олинган фойда ҳисобига турли хил рабағатлантириш йўли билан тўланиб келган

фот бeришдан олган маблаглари қўшилади. Шу тариқа жамятининг юқори сифатли маҳсулот ишлаб бeлaн талаб маҳсулот ишлаб чиқарувчи корхонанинг моддий манбаатдорлигини билан мустақамлашди. Корхона ишлаб чиқарилган лиги буюмларнинг умумий салмоғи қанчалик юқори бўлса, рабағатлантириш фондида ажратилган маблаглар ҳам шунчалик орти боради.

Социал-маданий талаблар фонидан корхона коллективининг истагига қараб, уй-жой қурилиши учун, шунингдек бола-лар муассасалари (болалар ясалари, болалар, пионер лагерлари), дам олиш уйлари қуриш ва уларни сақлаш учун ҳамда бошқа социал-маданий ахтёжлар учун фойдаланилади.

Янги система энг яхши иш натижаларидан моддий рабағатлантиришнинг кучайтиришига эмас, балки шу билан бир га, корхоналар ва айрим ҳодимларнинг жамят олиндида ва бошқа корхоналар олиндида жавабдорлигини оширишнинг ҳам тақозо этади. Жамят корхоналарни асосий фонидлар ва бообот фонидларига ҳам эга қилди, корхоналар эса бу фонидларни олаётган фойдаларидан бeлaжeтга ажратилган маблаглари тарикасида «тўлақиллар». Жамят корхоналар фонидлар билан қандай даражада кўпроқ таъмин этса, корхона ўз даромадининг шунчалик кўпроқ қисминини давлат тасарруфига топишиши керак бўлади.

